

Św. Piotr, uczeń Chrystusa, apostoł, ale czy Biskup Rzymu?

21 czerwca 2016

Dziś prymat papieża w KRK jest niepodważalny, to demokratycznie wybrany przywódca Kościoła, lecz w początkach chrześcijaństwa nie było to tak oczywiste.

DLACZEGO RZYM?

Pierwszą i „naturalną” stolicą chrześcijaństwa była Jerozolima, gdzie uczniowie Jezusa założyli Kościół Jerozolimski. Jest to w tym czasie niekwestionowana stolica chrześcijaństwa, Judeo chrześcijaństwa, sekty w judaizmie zachowującej wszelkie obowiązki prawowitych żydów. Czy Piotr był pierwszym przywódcą? Męskim przywódcą z pewnością tak, ale ze źródeł poza kanonicznych dowiadujemy się, że Jezusa lepiej rozumiała Maria Magdalena, która towarzyszyła Mu przez dłuższy czas w okresie gdy nauczał. Również to jej przekazana został „dobra nowina”, to jej pierwszy ukazał się Jezus po zmartwychwstaniu. Ale męskim przywódcą tej grupy najpierw był Piotr, świadczą o tym dwie mowy Piotra. W tym czasie powstają również gminy chrześcijańskie poza Jerozolimą. Jedną z takich gmin jest Antiochia, gdzie pojawia się Szaweł (Paweł). Jednak niekwestionowanym przywództwem jest wtedy Jerozolima. Świadczy fakt, że gdy w Antiochii powstał problem, na jakich warunkach można przyjmować do chrześcijaństwa tych, co nawrócili się z pogaństwa, właśnie po rozstrzygnięcie do Jerozolimy udaje się św. Paweł, uczeń Barnaby wraz ze swym nauczycielem. Tę wyprawę należy traktować jako część nauki Pawła, poznawania przez niego nauki Jezusa, ale także przedstawienie Apostołom obiecującego nowo nawróconego członka wspólnoty. W czasie tego spotkania, określanego w historii Synodem Jerozolimskim (ok. roku 50) widzimy, że na równi z Piotrem przywódcą jest Jakub

Sprawiedliwy, brat Jezusa. Późniejszy obraz wspólnoty prezentuje nam list do Galatów [2, 11-14] z ok. roku 54 w którym wyraźnie widzimy wyższość Jakuba nad Piotrem. Przybycie wysłanników Jakuba do Antiochii powoduje, że Piotr tchórzliwie odsuwa się od tych, co nawróceniu byli z pogaństwa i postępowali zgodnie z ustaleniami Synodu w Jerozolimie. Czyli spożywali posiłki nie koszerne. Co więcej Paweł ośmiela się zwrócić uwagę Piotrowi, iż postępuje niewłaściwie, co nie byłoby możliwe, gdyby Piotr był rzeczywistym przywódcą tego ruchu. Tak więc w roku 54 niekwestionowanym przywódcą ruchu był Jakub Sprawiedliwy, brat Jezusa.

ŚW. PIOTR

Jest to apostoł, którego najlepiej możemy poznać z tekstu Nowego Testamentu. Ale wśród uczniów nie odgrywał głównej roli. Jezus poza Janem, najmłodszym, żadnego z uczniów nie wyróżniał, wręcz potępiał tych, co by się wśród nich chcieli wyróżnić [Mt 18, 15-20; 28]. Za czasu wędrówki Jezusa po ziemi nie był to uczeń w sposób szczególny dobrze rozumiejący Jezusa. On chce mieczem bronić Jezusa, gdy w Ogrodzie Oliwnym słudzy świątyni przychodzą po Niego. Odcina ucho słudze świątyni. On po trzykroć wypiera się Jezusa po aresztowaniu [J 18, 10]. On gdy Maria Magdalena przyniosła wiadomość o pustym grobie gdy Piotr wraz z innym uczniem udali się do grobu, nie wymieniony z imienia uczeń uwierzył [J 20, 8], Piotr zaś nie rozumiał tego [Łk 24, 12]. W pewnym stopniu przypomina niewiernego Tomasza. Jezus wręcz ze względu na nierozumienie przez Piotra konieczności ofiary Jezusa w Jerozolimie nazywa go szatanem [Mt 16, 22-23]

CZY PIOTR BYŁ W RZYMIE?

Temat obecności św. Piotra w Rzymie oraz czy to on był pierwszym papieżem, jest tematem gorących sporów wśród wyznawców Jezusa. M.in. kwestionują to Świadkowie Jehowa. Dlatego też chcąc pozostawić czytelnikowi ocenę, wskażę część dokumentów, które o tej sprawie mówią, jednocześnie nie

podejmując polemiki z punktu widzenia jakiegokolwiek ze stron. Niech każdy zadecyduje sam. Dla napisania tej części przeczytałem kilka dokumentów polemicznych, prezentujących poglądy każdej ze stron, a dostępnych w internecie. Dobierając dokumenty zwracałem uwagę na to, by wskazywały lub zaprzeczały tej obecności w sposób niewątpliwy. Ponieważ wielu ludzi wierzących nie zwraca uwagi na czas, w jakim powstały wypowiedzi podaję przybliżony czas życia autorów tych wypowiedzi, lub powstania dokumentów.

Aby uzmysłowić ramy czasowe tego sporu w pierwszym tysiącleciu chrześcijaństwa zwrócę uwagę na trzy daty. Pierwszym dokumentem w którym biskup Rzymu przyjmuje rolę nadrzędnego nad innymi biskupami arbitra jest dokument biskupa Klemensa będącego biskupem Rzymu w latach 88-97. Dokument ten dotyczył sporu, który wybuchł w Koryncie na temat długości kadencji biskupa. Tu Klemens optował za dożywotnim sprawowaniem tego urzędu. Ważnym faktem, dla tych sporów jest fakt, że na jeden z ważniejszych w historii chrześcijaństwa soborów w Nicei (r. 325) biskupa Rzymu Sylwestra (pontyfikat 314-335) reprezentowali tylko jego przedstawiciele. Za kolejną datę można uznać fakt, że kiedy w IX w misjonarze wywodzący się z Salonik, Cyryl i Metody przetłumaczyli Pisma Święte chrześcijaństwa na słowiański, i biskupa Rzymu szukali potwierdzenia dla swych dzieł. W tym czasie prymat biskupa Rzymu nad innymi biskupami był już poza dyskusją.

Wiemy, że gdy Paweł w roku 57/58 pisał list do Rzymian pozdrawiając wszystkich ważnych członków tamtejszej społeczności Piotra tam nie było. Bo przecież, czyżby nie pozdrowił ucznia Jezusa, który wydaje się popierał nauki Pawła? Gdy Paweł ok., roku 63, bo na tej dacie kończą się Dzieje Apostolskie, znajduje się w Rzymie i Żydzi twierdzą, że nie ma nikogo, kto by potwierdził wiarygodność Pawła, Piotra tam też nie było. Bo cóż prostszego było zapytać Ucznia Jezusa, czy Paweł to wiarygodny chrześcijanin? Dodatkowo sięgając poza Dzieje Apostolskie do pism biskupa Lyonu

Ireneusza (II w.) i historyka chrześcijaństwa Euzebiusza (IV w.) pierwszym biskupem Rzymu był Linus. Linusa w Liście do Tymoteusza wspomina św. Paweł. Również jako pierwszego przywódcę gminy w Rzymie Linusa wymienia św. Ireneusz II/III w. pisząc „Błogosławieni apostołowie po założeniu i urządzeniu Kościoła przekazali jego rządy i episkopat Linusowi”. Którzy apostołowie, nie wiemy.

Do tego okresu należy również zaliczyć 1 List Piotra (jedyny którego autorstwa tego apostoła nie kwestionuje się), gdzie napisał iż znajduje się w Babilonie. Babilonem mógł być sam Babilon, lecz tam gmina chrześcijańska rozwinęła się już po upadku Jerozolimy ok. roku 70, więc po śmierci Piotra. Określeniem Babilon też nazywano przedmieścia Kairu. Na podstawie Apokalipsy św. Jana możemy uznać, że Babilonem w chrześcijaństwie nazywano również Rzym, co jest dość prawdopodobnym miejscem powstania listu Piotra.

Potwierdzenie obecności Piotra w Rzymie znajdujemy w znacznie późniejszych pismach, np. u Orygenesza (II/III w.) „Głosił Ewangelię Żydom żyjącym na obczyźnie w Poncie, Galicii Bitynii, Kappadocji i w Azji wreszcie przybył do Rzymu i został ukrzyżowany głową w dół, jak sam tego pragnął”. Jednak słowa te wskazują, że Piotr dużo podróżował i uznać go za I biskupa Rzymu w latach [33-64] raczej nie można, choć w tym Rzymie z pewnością głosił Ewangelię, w nim przebywał.

Ślady obecności Piotra w Rzymie znajdziemy również u innych autorów wczesnochrześcijańskich. Dionizy (II w.) w Liście do Rzymian napisał „Tedy i Wy przez tak serdeczne Wasze upomnienie związaliście jak najściślej Rzym z Koryntem, szczepy sadzone rękami Piotra i Pawła”. Tertulian [II/III w.] w Preskrypcji przeciw heretykom napisał „Jeśli zaś jesteś w sąsiedztwie Italii, masz tam Rzym, którego Powagę i my uznajemy. Jak szczęśliwy ten Kościół. Jemu to Apostołowie całą naukę razem z krwią swą przelali. Tu Piotr upodobił się w męce do Pana, tu Paweł został uhonorowany śmiercią...” W innym dziele, przeciw Marcjonowi” znajdujemy słowa mówiące o

rzymianach „A przecież i Piotr i Paweł zostawili im Ewangelię opieczętowaną nawet krwią własną”. Podsumowując, dostępne nam dziś dokumenty powstałe w czasach bliskich życiu Piotra nie wskazują, iżby Piotr był pierwszym biskupem Rzymu, wskazania te pojawiają się dopiero w dokumentach z II/III w.

DZISIEJSZE ŚLADY OBECNOŚCI PIOTRA

Dziś turystom odwiedzającym Rzym pokazuje się fragment napisu w kamieniu o treści „Tu jest Piotr”. Tyle, że to luźno leżący kamień, którego nie da się przypisać do żadnego z ciał, ani też nie wiadomo, o jakiego Piotra chodzi. Próbowano znaleźć relikwie (czyli kości) św. Piotra. Od wieków w bazylice św. Jana na Lateranie przechowywana jest w srebrnej szkatule „autentyczna” czaszka św. Piotra i św. Pawła. Również papież Pius XII w 1939 roku zarządził w bazylice wykopaliska. w 1942 i 1950 ogłoszono znalezienie grobu pierwszego apostoła. Jednak badania wykazały, że były to kości dwóch mężczyzn, kobiety, świni, koguta, osła i owcy. W 1968 roku papież Paweł V ogłosił, że znaleziono szczątki Piotra, tyle, że nie powiedziano, że chodziło o inne kości oraz nie podano na jakiej podstawie zweryfikowano, że to szczątki św. Piotra. W roku 2013 papież Franciszek pokazał wiernym relikwie św. Piotra, jednak nadal uznaje się, że są to prawdopodobne szczątki wielkiego apostoła. Należy pamiętać, że od dawna trwa pogoń za relikwiami. W Watykanie, jako kolejny dowód rządów Piotra pokazywano tron św. Piotra. Badania zlecone naukowcom Uniwersytetu Rzymskiego w roku 1968 przez Pawła VI wykazały, że to dzieło mistrzów średniowiecznych.

TY JESTEŚ PIOTR, [CZYLI SKAŁA]...

O te słowa trwa odwieczny spór między różnymi odłhami chrześcijaństwa. W Nowym Testamencie nie ma żadnych dowodów, aby Jezus tworzył hierarchię nie było do tego powodu, gdyż Jezus obiecywał, że powróci jeszcze za życia tych, którzy go słuchali [Mt 16, 28]; [Łk 21, 32]. Słowa tak ważne dla chrześcijaństwa znajdują się tylko w ewangelii Mateusza, a

przecież to Marek zgodnie z tradycją chrześcijańską spisał swoją Ewangelię na podstawie opowiadań Piotra. Czyżby Piotr opowiadając zapomniał o wyznaczonej mu roli, skały, na której zbudowany zostanie Kościół? Również należy zwrócić uwagę na pracę gnostyckiego myśliciela z II w, Tycjana Syryjczyka, który pozostawił nam dzieło Diatessaron będący kompilacją czterech ewangelii i u niego te słowa brzmią „Błogosławionyś Kleofasie i bramy Hadesu cię nie zwyciężą”. Św. Augustyn a za nim św. Hieronim, św. Ambroży, Tertulian i Orygenes uważali, że nie powiedziano do Szymona, tyś jest Opoka, ale tyś jest Piotr. Opoką jest Chrystus, zaś Szymon wyznając Chrystusa zasłużył sobie na imię Piotra.

Reasumując, bez względu na to, czy Piotr był pierwszym biskupem Rzymu, czy też nie, dzisiejsze przywództwo papieża w katolicyzmie jest niezaprzeczalne, choć czy jest on następcą św. Piotra, to już tak pewnym nie jest. Ale tak naprawdę, czy to dziś takie ważne?

Autorstwo: Zawisza Niebieski

Źródło: WolneMedia.net